

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA

OBSERWACJE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podl. Reau.	Psycho- metr	Wiatr	Staa Atmosfery	Zjawiska napowietrzne różne uwagi
6	27 ^o	6 ^o	073 + 10 ^o	9 4,	67	
28	2	5,	573 + 15,	8 5,	90	Deszcz
10	5,	616 + 14,	7 6,	00	„	Deszcz
				Pn. Wschodni słaby	Pochmurno Chmurno	

Wiadomości zagraniczne.

— Paryż 13 Lipca. —

W *Moniteur parisien* czytamy: Otrzyma-
liśmy od towarzystwa północnej kolei żelaznej
następujące uwiadomienie. Nowy raport przy-
były dziś w niedzielę o godz. 3ej, potwierdza
poprzednie doniesienia. Znajduje się 14 nieży-
wych osób, między którymi dwoje dzieci; 5
ciężko ranionych a 20 lekko stłuczonych. Za-
den już wagon nie znajduje się w wodzie.

Dziennik bruxelski *Independance* zawiera
następującą korespondencję z Paryża pod d.
11 lipca: »Rząd przyjął był odpowiedzialność
za roboty północnej kolei przez rok jeden. Jest-
to wielki środek obrony dla towarzystwa; zda-
je się też, że ono liczy wiele na ten środek
w zaslonieniu się od odpowiedzialności. Rząd
znowu chciałby spędzić winę na służbę explo-
atacyl. Te dwie interesowane strony są prze-
to obie zkompromitowane; ale zawsze jedna
więcej niż druga, jak się to okaże z śledztwa
administracyjnego i sądowego. Przed katastro-
fą nie zważano wcale na krytyki wielu inże-
nierów, którzy otwarcie ganili wielką część ro-
bót sztucznych. Ja sam znam biegłego inże-
niera, który oglądał całą linię północną, i znaj-
dował bardzo złemi te części drogi, które po-
legają na sztucznych robotach. Mówił to każ-
demu kto chciał słuchać. Mówią, że ta otwar-
tość kosztowała go drogo, gdyż utracił za to
miejsce. Jakkolwiek bądź, to tylko pewna, że
przepowiedział nieochronne nieszczęśliwe przy-
padki, i jego przepowiednia, która zresztą nie
jest jedyną, jakie opowiadano z strony innych
znawców, okropnie się urzeczywistniła. Są przy-
padki nieszczęścia, które przechodzą wszelkie
przywidzenia ludzkie; od małego wózka dzie-
cionego i krzesła na kółkach dla chorego, aż
do omnibusa pocztowego; od małego czółna aż
do ogromnego okrętu, wszystko nlega nie da-
jącym się przewidzieć przypadkom; tem bardziej
kolej żelazna z najszybszym ruchem, gdzie

wszystko zależy od mechanicznej siły pary, nie
może mieć w tym względzie wyjątkowego przy-
wileju. Ale też tem ściślejsza zachodzi potrze-
ba, aby tak jej wykonanie jak używanie mia-
ły wszelką rękojmię bezpieczeństwa, na jaką
jeniusz i dowcip ludzki zdobyć się może. Nie
można się przeto żalić na wtrącenie się tak
rządu jak i towarzystw administracyjnych. «

Journal de la Somme, do 14 osób nieży-
wych, przez administrację drogi żelaznej po-
danych, dodaje jeszcze trzy, które umarły w
skutku otrzymany rau podczas katastrofy.

Tenże dziennik donosi, że towarzystwo pół-
nocnej kolei żelaznej zamierza żądać wynagro-
dzenia szkód i straconych korzyści od rządu,
gdyż mu oddał drogę, która niedokładnie jest
zbudowana; a nadto żądać będzie rękojmi od
rządu na wszelkie wynagrodzenia, na jakie to-
warzystwo skazane być może w skutku kata-
strofy zaszłej w dniu 8 lipca.

80,000 fr. w biletach bankowych, należą-
ce do jednego Anglika, zostały w wodzie wy-
nalezione. Pugilares dobrze zamknięty zacho-
wał je od zepsucia.

Jeden negocjant utracił znaczne wartości,
i z tego powodu błąka się jeszcze nad przekłé-
tem bagnem, oczekując czy ich jeszcze nie wy-
dobędą z wody.

Dziennik *Amieński Glaneur* podaje liczbę
osób, które w bagnie utraciły życie, na 21, a
liczbę ranionych na 40. Dotąd wszelkie donie-
sienia zaprzeczają na nieszczęście doniesionom
administracji kolei żelaznej co do tego punktu.

W dz. *le Progres* wychodzącym w Pas de
Calais czytamy pod d. 12: Nie wszystkie jesz-
cze ciała usmiercionych w katastrofie otrzyma-
ły część pogrzebową, i nie wszystkie takową
pozyskają, bo bagno ma niedosięgnięte głębi-
ny. Różne szczątki spoczywają jeszcze na dnie
lub unoszą się na powierzchni wody nad prze-
paścią. Wczoraj jeszcze wyciągnięto trzech trup-
ów: dwie nieznanome kubiety i jednego męż-
czyznę z blachą na piersiach z napiem: »J.

Guerin, messageries Picardes. Ten człowiek jest owym nieszczęśliwym tego pojazdu konduktorem, którego nie można było znaleźć.

— *Dnia 14 Lipca.* —

Jak tylko Król się dowiedział o nieszczęśliwym przypadku na północnej kolei żelaznej, posłał zaraz na miejsce nieszczęścia generała Rumigny, jednego z swych adjutantów, zkrad tenże przywiózł mu ile można było dokładne wiadomości. W nocy z 9 na 10 napisał Król własnoręczny list do posła belgijskiego xcia de Ligne, aby go uspokoić względem losu jego małżonki i pięciorga dzieci, które szczęśliwie uszły nieszczęścia, znajdowały się bowiem w wagonie, który lubo wyskoczył z szyn, ale nie spadł z grobli.

Prócz marszałka Soult i p. Cunin Gridain, ma także i p. Martin du Nord wystąpić z gabinetu. Ostatni ma być zastąpiony w ministerstwie sprawiedliwości przez p. Hebert.

Posel francuzki przy dworze angielskim, hr. Sainte Aulaire, z swą małżonką przybył z Londynu do Paryża.

— *Londyn 11 Lipca.* —

Pan Karol Grey, który za dawniejszej wigowskiej administracji był sekretarzem kancelarza skarbu Baroring, mianowany został prywatnym sekretarzem lorda Russell.

Ile pomysłów dla wigów były terazniejsze wybory członków nowego ministerstwa, tyle nieszczęśliwy był wybór jednego z nich, p. J. C. Hobhose, jeneralnego płatnika, w Nottingham. Był on wprawdzie obrany d. 6, jak doniesiono, ale dopiero po stanowczym oświadczeniu się wyborców na korzyść jego przeciwnika, znanego kartysty O'Connora, którego też Szeryf za członka parlamentu formalnie ogłosił. Ale O'Connor, jak wiadomo, nie przyjął wyboru, i tym sposobem dobrowolnie pozostawił wolne dla p. Hobhouse miejsce.

Sir James Graham jeszcze przed swem wystąpieniem z gabinetu, na przedstawienie pana Roper, sekretarza towarzystwa wspierania ubogich szwaczek, wydał rozporządzenie, aby na przyszłość w więzieniach żadne szycia nie były wykonywane, iżby szwaczkom i tak już skromne zarobki nie były zmniejszane.

Ibrahim Pasza przepędził wczorajszy dzień na odwiedzinach u J. K. W. księcia Cambridge, księżen Kent, Gloucester i Cambridge, jakoteż u księcia Wellington i u większej części członków nowego gabinetu. Następnie xiążę odwiedził teatr i był na balu u księżny Londonderry.

Jutro Ibrahim Pasza będzie na uroczystości wiejskiej i na świetnej uciecie, którą wyprawi na jego cześć baronowa Rotschild w Gunnersbury-Park.

— *Rzym 4 Lipca.* —

Pomiędzy oszczędnościami, jakie terazniejszy Papież zaprowadził, przytaczają także następujące: w pierwszych dniach dawano mu na objad 7 potraw, tak jak poprzedniemu Papieżowi; Pius IX. oświadczył, że tak jak dawniej trzy tylko potrawy jadąc będzie. — W przed-

pokoju, według dawnego zwyczaju, prałatom przybyłym z interesami, rozdawano posiłki, na które w przecięciu na dzień wydawano 20 złr. (10 rubli); Pius IX. wykreślił ten wydatek. — Podobnie 4,000 skudów, jakie wydawano co rok na hodowanie kwiatów w ogrodzie papieżkim. — Z 60 koni w maszynalerni papieżkiej, kazał sprzedać 30, jako zbędne.

Dziś przed południem, hr. Rossil udał się w uroczystym orszaku do kwirynału, gdzie przez Ojca ś. na uroczystem posłuchaniu był przyjęty, i miał zaszczyt złożyć w ręce Papieża pismo zawierzytelniujące go jako posła francuzkiego przy Stolicy świętej. W tej chwili jedzie nowy poseł francuzki z tą samą okazałością do kościoła ś. Piotra, gdzie na grobie Apostoła odprawi modły. Później odwiedzi dziekana kolegium św., kardynała Micara.

Herb nowego Papieża stanowią 2 nkoronowane lwy złote, stojące jedną nogą na złotej kuli, w polu niebieskiem, i czerwone paski poprzeczne na tle białem.

Dotychczas liczą 17 więźniów politycznych, których Ojciec ś. nakazował i na wolność wypuścić kazał.

W prowincjach panuje spokojność, i zamiast potwierdzenia obaw politycznych, nadchodzą tu w znacznej liczbie i z północnych krańców Państwa kościelnego adresy z powinszowaniem Ojcu św.

Papież w czasie swego wyboru nie zemdlął, jak gazety doniosły, ale będąc jako kardynał jednym ze skrutatorów (obliczających głosy), postrzegł, że wybór na niego pada, i dla tego zgiął kolano, prosząc wysokie zgromadzenie, aby zważało na ważność tej chwili, i wybór swój zwróciło na godniejszego kardynała. Otrzymał on 36 głosów z pomiędzy 50 zebranych kardynałów.

W Genui nowa opera w 3 aktach p. t. *Maliek-Adel* kompozycji xcia Poniatowskiego, podobiała się tak bardzo, że kompozytor 25 razy był przywołany.

Rozmaitości.

WĘDROWNY LEKARZ.

(Dokończenie.)

Prawie bezwładny leżał wędrowny lekarz, przy nim lutnia, wierna towarzyszka, nad głową wizerunek Zbawiciela, a przy łożu na krześle, księga praw jego. Oko lekarza padło na księgę, potem na lutnię; westchnął, westchnienie odbiły ściany, odbiła lutnia i struna pękła.

Oko lekarza zabłysnęło niewymownym wyrazem i ręka posunęła się do lutni, gdy stara wdowa, gospodyni domku, stanęła przy łożu boleści.

Panie, rzecze, jakiś człowiek chce mówić z tobą.

Jakiś człowiek? powtórzył pan Michał; może chory, cierpiący... niech weidzie; jeszcze w ostatniej godzinie służyć ludziom przyjacinie.

On zdrowy... rzekła kobieta, mówi, że ma do ciebie pismo, a pismo, które cię rozweseli.

Ha! ha! rozweseli. powtórzył lekarz, a kie-

dyż w grobie wesoło?... kiedyż uwiedły kwiatek wzniesie swój kielich zwarzony ku słońcu?... Wesoło! ale nie żądam wesela, ja go nie pojmuję zupełnie, jak w dziccinstwie nie pojmowałem zabaw i pustoty. Niech wejdzie, nie lękam się boleści i nie pragnę wesela, dla mnie oboje obojętne. Niech wejdzie; tylko spiesz się moja kobieto, bo leżę jakby przykuty na łożku, bo mi duszno w tym pokoju, bo chciałbym więcej powietrza.

Wyszła, -- prawie w tej chwili ukazał się Bartłomiej, i lekarz radośnie zawołał:

Ah! to ty przyjacielu! jakże się miewasz i co mi przynosisz? Dzięki Bogu, że mi pozwala oglądać tych, którzy mi dobrze życzyli. Zbliży się do mnie mój Bartłomiej, podaj mi twoją pocziwą i pracowitą rękę, taką, jaką mi scisnąć najmiliej.

Ah! panie, mówił wieśniak ze łzami w oczach; także ja ciebie znajduję? coraz bledszy, coraz więcej zmieniony!... Dla czegoż Bóg odmawia mi tego, o co tak gorąco prosilem, dla czegoż odmawia ci zdrowia i spokoju? Ale trudna rada, skoro kto sam szczęście odrycha. Po co ci było panie opuszczać nas? dla czegoż szukać obcych, gdy u swoich miałeś chleb i miłość? Prawda i tu nie obcy, tu nawet bliżsi ciebie, bo tutaj się rodzili i wychowali. Panie, oto pismo od mojej pani; kazała ci szukać choćby na końcu świata, i ja przyrzekłem jej, że ciebie znaję bo kocham ją i ciebie. Przeczytaj panie, a przekonasz się, że cię wszyscy kochamy, że wszyscy pragniemy twojego szczęścia.

Od Aliny? zawołał wędrowny lekarz, z siłą powstając. Oh! dawaj, dawaj; prawdę mówiono, że to pismo mię pocieszy. Ale... oh! niecierpliwość mię trawi.

Rozłamał pieczętkę, w milczeniu przebiegł list i przyłożył do serea.

Jedyna pociecha, rzecz; gwiazda mojej młodości zaświeciła nad grobem, ona mię prędzej i weselęj zawiedzie. Bartłomiej, czy twoja pani zdrowa? czy wesoła, czy z wami często rozmawia, czy niesie pomoc biednym i chorym?

Zdrowa, lecz smutna, aż serce się kraje; widziałem ją w ogrodzie z papierem w ręku, chodzila i płakała.

Chodziła i płakała, mówisz?... Dobra, pocziwa Alina, ona lituje się nad moimi cierpieniami, ona je pragnie osłodzić! Ah! ileż skarbów straciłem!... Darczna żalność! nie wrócić przeszłości, ani odmienić serca nie zdoła. Jednakże... oh! tak! i w godzinę śmierci słodko być kochanym i w godzinę śmierci miło wspomnieć, że na nasz grób łza padnie. Jakżebym pragnął ją widzieć!... Lecz niepodobna! czuje jak słabną wzięte siły, jak ciało wypowieda posłuszeństwo i jak życie zeń ucieka. Pozwólcie mi spocząć na chwilę, dech mi

w piersiach ustaje, nogi się chwieją i czy jakaś zasłania pomroka.

Bartłomiej z pomocą staruszki położyli lekarza, uspokoił się nieco, w mieszkaniu zaległa cichość i tylko czerknie odetchnienia ją przerywały.

O Bogu i o niej myślałem w chwili zgonu, mówił lekarz; powiedz jej to Bartłomiejowi odemnie.

Panie, ozwał się wieśniak, kłękając przy łożu. Panie! ty będziesz żył, ty będziesz szczęśliwy.

Spojrzał nań lekarz prawie ostupałymi oczami, wyciągnął rękę, jakby chciał dłoń przyjazną uścisnąć i za chwilę zrobiło się cicho i ponuro.

Już umarł.

Niewiasta i Bartłomiej ukłękli, aby błagać Boga o spoczynek duszy sprawiedliwego człowieka.

X.

Smutną do swojej wsi przywiózł Bartłomiej wiadomość; wiele serc zabeloło; wiele ocz załżało się łzami; łzy na grobie pocziwego człowieka, to najpiękniejsza pochwała, łzy wymowniejsze nad mowy i nekrologi, w nich sama szczerość i prawda, w nich mówi serce i dusza. Śmierć wędrownego lekarza zasnuwała wszystkich tych, którym niósł pomoc, którzy znali jego poświęcenia i rwali jego owoce. Lecz śmierć lekarza okropnym była ciosem dla biednej Aliny, której nie stoczyły ostatnie jego słowa, przysłane przez Bartłomieja. Dla innych był on dobroczyńcą; dla niej, był kochankiem młodości, ideałem tyloletnich marzeń, przedmiotem tak długiej tęsknoty. Innym przywracał on życie, aby jego przyjemności mogli kosztować, jej zaś dla tego, aby płakała na jego grobie. Smutna pamiątka!... Jednak i w niej są roskosze, bo jest myśl, że kochała i była kochaną. Myśl ta upiękna żywot i gdy nawet uczucia miją, jeszcze po bezbarwnej drodze życia rozświetla kwiaty wspomnienia.

Nazajutrz po przybyciu Bartłomieja, głośny dzwon zwoływał nabożnych, czarne stroje ubrały księdza, cerkiew smutną zahrzmiała pieśnią i uroczyscie obchodzono pogrzeb Michała.

Co się stało z Aliną? Kto słuchał uważnie pieśni, ten jej i ostatnią nutę odgadnie.

M. Skotnicki.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 28 do dnia 29 Lipca.

Moser Gustaw, Pokassowski kuryer ces. ros., z Polski; -- Krzeczonowicz Kornel, Brase Wilhelm, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Cheliński, Gabryelli Matylda, Walewska Maryanna ob., Zdrawska Teresa, Trzmielewska Katarzyna, do Polski; -- Sadowski Józef oh., do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 4833.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI

W RADZIE ADMINISTRACYJNEJ CYWILNEJ.

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na mocy rozporządzenia Rady Administracyjnej Cywilnej z dnia dzisiejszego do N. 3493 odebranego podaje do publicznej wiadomości iż w dniu 3 Sierpnia b. r. odbywać się będzie do godziny 1 z rana licytacya przez sekretne de-

klaracye na ręce Przewodniczącego w Wydziale składać się mające na dostawę efektów do ubioru żandarmeryi i okulbaczenia koni potrzebnych podług wykazu każdego czasu w biurze Wydziału przejrzeć się mogącego a sumę złotych polskich 7,035 groszy 24 wynoszącego. Chęć przeto podjęcia się tej dostawy mający złożyć deklaracya w terminie oznaczonym podług deklaracyi poniżej zamieszczonej.

Deklaracya.

Mocą której obowiązuje się słownie do obwieszczenia Wydziału Spraw Wewnętrznych i Policji z dnia 27 Lipca 1846 do N. 4833 ogłoszonego dostawić w dniach 20tu potrzebne do ubrania żandarmeryi i okulbaczenia koni efektu wykazem przez Radę Administracyjną Cywilną zatwierdzonym objęte a przezemnie odczytanym podług prób okazać mi się mających za summę złotych polskich (tu wypisać kwotę za jaką się podejmuje dostawy literami wyraźnie) a zarazem na pewność tej dostawy złożyłem w Kassie Głównej *vadium* w kwocie złotych polskich 705 wynoszące. Deklaracye winny być opieczetowane, i na wierzchu świadectwem Kassы Głównej co do złożonego *vadium* opatrzone.

Kraków d. 27 Lipca 1846 r.

Przewodniczący w Wydziale
K. Hoszowski.

Referendarz L. Wolff.

(2r.)

Nro 298.

DYREKCYA OGÓLNA SZPITALI
W Wolném Mieście Krakowie.

Na skutek doniesienia Rady Szczegółowej Szpitala Starozakonných z dnia 15 b. m. i r. do Nr. 73 uczynionego, iż dotychczasowy przedsiębiorca dostawy pijawek do tego Zakładu, po zalicytowaniu jej na czas od 1go t. m. i r. do 30 Czerwca 1849 roku, zrzekł się takowej:— Dyrekcyja Ogólna na koszt i ryzyko jego ogłasza nową licytacją na tę dostawę, która w dniu 5 Sierpnia r. b. od godziny 1tej do 1ej z południa w jej Sekretoryacie przez deklaracye opieczetowane odbędzie się pod groszy 15 za każdą dostawioną pijawkę, i trwać będzie przez czas wyżej namieniony. Przystępujący do tej licytacji mają w deklaracyach swoich wyraźnie zamieścić cenę niższą od powyżej ustanowionej, po jakiej każdą pijawkę dostarczać będą, i te w miejscu i czasie na początku oznaczonych, — *vadium* zaś w kwocie złpól. 80 w Kassie Głównej Szpitala Starozakonných złożyć, które w Depozycie jej jako kaucya przez czas trwania tej dostawy pozostanie; o innych zaś warunkach w miejscu do licytacji przeznaczonem, każdego czasu wiadomość powziąć można.

Kraków dnia 22 Lipca 1846 r.

Prezydujący
J. KSIĘŻARSKI.
Sekretarz Tyrański.

Nro 311.

DYREKCYA OGÓLNA SZPITALI
W Wolném Mieście Krakowie.

Potrzebując pijawek do szpitala S. Łazarza od dnia 1 Września r. b. do końca Października 1847 roku, zawiadamia Publiczność, iż na tę dostawę przez czas wspomniany odbędzie się w Sekretoryacie Dyrekcyi Ogólnej na dniu 5 Sierpnia r. b. od godziny 11 do 1 z południa

dnia licytacya przez deklaracye opieczetowane od ceny groszy 15 za każdą pijawkę z ordynacyi lekarzy dostarczoną, ustanowionej. Chcący licytować tę dostawę, złożą deklaracye swoje w miejscu i czasie powyżej wymienionych, w których wyraźnie zamieszczą cenę niższą od szacunku oznaczonego, po jakiej każdą pijawkę do tego zakładu dostarczać sobie żywią; nadto wniosą do Kassы Głównej szpitala Sgo Łazarza *vadium* w kwocie złp. 150 które także jako kaucya na pewność rzeczonych dostawy i aż do jej ukończenia pozostanie; inne zaś warunki w miejscu odbyć się mającej licytacji każdego czasu odczytać sobie mogą.

Kraków d. 22 Lipca 1846 r.

Prezydujący
J. KSIĘŻARSKI.
Sekt. Tyrański.

CENY ZBOŻA

Na targowicy publicznej w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 27 i 28 Lipca 1846 roku	1. GATUNEK		2. GATUNEK		3. GATUNEK	
	od	do	od	do	od	do
	z. g.	z. g.	z. g.	z. g.	z. g.	z. g.
Krz. Pszenicy.	29	30	25	26	23	24
„ „ nowój	34	36	32	32	15	—
„ Zyta stare.	—	—	—	—	—	—
„ „ nowego	26	27	24	25	6	—
„ Jęczmienia	19	20	—	18	—	—
„ „ nowego	24	25	21	23	—	—
„ Owsa stare.	13	13	15	12	—	—
„ „ nowego	11	12	—	10	—	—
„ Grochu.	—	32	—	—	—	—
„ Jagiel. . .	57	58	—	56	—	—
„ Rzepak.	—	24	—	22	—	18
„ Ziemniak	—	9	10	—	—	—
„ Konieczny	—	—	—	—	—	—

Centnar siana od zł. 2 gr. 15 do zł. 2 gr. —. Centnar słomy od zł. 4 gr. — do zł. 3 gr. —

Spirytusu garniec z opłatą od złp. 7 gr. 15 do złp. —

Okowity garniec z opłatą od złp. 6 do złp. — gr. —

Masła garniec od złp. 6 gr. — do złp 6 gr. 20

Jaj kurzych kopa zł. 1 gr. 24

Brazdzy wanienka od złp. 7 do złp. 9

Kaszy Częstochowskiej miarka zł. 6 gr. —

„ Przenicznej „ „ „ „ „ 4 gr. —

„ Perłowej „ „ „ „ „ zł. 3 gr. 6

„ Jęczmiennój „ „ „ „ „ od zł. — do zł. 2 gr. 12

„ Tatarczanej „ „ „ „ „ od zł. 2 gr. 18 do zł. 4

Mieli z pod krulek złp. 2 gr. —

Kraków dnia 22 Lipca 1846 r.

Kommissarz Targowy.
W. Dobrzański.

Adjunkt Pssorn.

Prawnie zajęte ruchomości jako to: komody, szafy, łóżka i inne sprzedane zostaną przez publiczną licytacją drogą exekcyi Sądowej d. 31 Lipca r. b. o godzinie 10 z rana przed Sukiennicami M. Krakowa za gotową zapłatę w monecie *courrant*.

Kraków d. 24 Lipca 1846 r.

Paweł Więchowksi K. S.